RAPPORT OM GJERSJØELVA 2019

GENERELT

Oppegård Jeger- og Fiskerforening forvalter og administrerer Gjersjøelva. Det har i år vært meget stor aktivitet i elva. Vi vil nedenfor gjennomgå og informere om de viktigste begivenhetene.

DUGNADER

Det har blitt arrangert flere store og små dugnader. Vi har benyttet minst 500 dugnadstimer i elva. Vi har fjernet søppel langs elven. Vi har også i denne sammenheng vært i kontakt med kommunen som raskt har fjernet søppel (bl.a. malingspann og byggavfall) som var henlagt ved en parkeringsplass i tilknytning til elva. Det største arbeidet har vært å fjerne trær og gamle tømmerstokker for å legge til rette for best mulige gyteforhold. Dette er et stort arbeid, men har i år blitt noe lettere i og med at vi har gått til anskaffelse av en bensindrevet/mobil vinsj.

BIOFORBEDRENDE TILTAK

Foruten dugnadene med rydding av elva har vi lagt ut 25 tonn med runde stein på en strekning i elva for skjul av yngel. Dette ble foretatt med gravemaskin.

SKILTING VED UTLØP OG LANGS ELVA

Ved elveutløpet i Båthavna/Bestemorstranda er det for mange år siden satt opp skilt «GRENSE ELV-SJØ for å markere grensen for beregning av 100-meters-sonen. Disse skiltene er for det første ganske slitte og utydelige, samt at de er plassert slik at de er vanskelige å se for fiskere på stranda. Dette medfører at det er mange fiskere som ikke overholder 100-meters-sonen. Vi har nå tatt opp dette med Fylkesmannen og vi har blitt enige om en befaring og møte med Terje Wivestad/Seniorrådgiver hos Fylkesmannen på nyåret.

UNDERSØKELSER I ELVA

Vi har ved to anledningen i 2019 møtt representanter fra Fylkesmannen som foretok undersøkelser i elva. Den ene gangen var i forbindelse med innsamling av lakseyngel i tilknytning til Mattilsynets overvåking av lakseparasitten gyro i sør-norske vassdrag. Den andre gangen var ifm. innsamlingen av genetisk materiale som må gjøres på gytefisk for å kunne fastslå om disse er genetisk forskjellige fra fisk i andre vassdrag. Vi reagerte sterkt på at de gikk ut i elva på gyteplassene midt i gyteperioden med el-apparat. Vi var bekymret for dette og tok dette opp med Fylkesmannen. Vi mottok en meget fin og avklarende forklaring fra Terje Wivestad og vi ble beroliget. De lovte samtidig å kontakte OJFF før ev. senere undersøkelser slik at vi kan bistå i arbeidet (Noen av oss vet ganske nøyaktig hvor gytefisken står).

BYGGING AV NY VANNLEDNING

Det har siden i sommer vært et meget omfattende arbeid for å legge en ny vannledning fra Hvervenbukta og til Svartskog. Dette inkluderer boring gjennom fjellet fra parkeringsplassen i båthavna og ut til elveutløpet. Fra elveutløpet legges det rørledning i sjøen frem til Svartskog. Vi har vært bekymret for at dette skulle forstyrre fisken som skulle opp i elva for å gyte og ulike forurensinger i vannet. Imidlertid kom boringen ved elveutløpet i gang etter gytingen, og det ser ut til at entreprenør har tatt hensyn til forurensning, f.eks boreslam og andre mulige skader.

NYE/BEDRE REGLER FOR FISKING I ELVA/NAVN PÅ FISKESTREKNINGENE

Vi har på møtet i Fiskeutvalget besluttet å se om vi kan lage noen bedre regler/retningslinjer for fiske i elva. Dette gjelder f.eks. beslutninger om regulering av fiske i elva ved vesentlige endring i vannstand, bruk av ulik agn på de ulike strekninger etc. Arbeidet er godt i gang og vil bli diskutert, og beslutning vil bli foretatt på et møte på nyåret. Det er også i denne sammenhengen vært en høring for å sette flere navn på de ulike strekningene av elva. Forslag er utarbeidet og vil bli presentert og vedtatt på neste møte i Fiskeutvalget.

ÅPENT FISKE FOR BARN/UNGDOM

En dag i året, ifm. Eventyrfestivalen (i regi av Oppegård Kommune) arrangerer vi åpent fiske for barn og ungdom ved elva (ved Gurisaga). Dette ble også i år arrangert og det var ny rekord i påmeldte i fiskekonkurransen, nemlig 40 barn og ungdom. Vi har stenger og annet utstyr til utlån. Det blir også servert gratis pølser i fra grillen, brus, kaker og kaffe. Dette er et meget populært tiltak for barn, ungdom og foreldre.

MINK

Uønsket mink er vel et problem ved de fleste elver? Vi har også det problemet og har hele tiden plassert minkfeller langs elva. Det er ikke lett å få minken i fella, men vi har i løpet av året klar å fange 3.

HVITEBJØRNVEIEN

En strekning på Hvitebjørnveien går langs elva. Ved store regnskyll som vi hadde i høst gjorde at dreneringen langs veien ikke klarte å absorbere vannmengdene. Dette medførte at det ble gravd ut en naturlig renne i veien og ut i elva. Vi (…og spesielt Hjarmar Eide i NJFF) var meget bekymret for at grusen og andre uønskede partikler ble skylt ut i elva. Veien var ganske ødelagt, og vi hadde tenkt å ta dette opp med Hvitebjørn Gård. Imidlertid har de nå selv i mellomtiden funnet ut av problemet med veien, lagt ned nye og tykkere rør, og lagt på ny grus. Vi er mindre bekymret nå, og tiden vil vise om dette tiltaket fungerer.

BESKYTTELSE OVER LAKSETRAPPEN

Vi har bygget en trekonstruksjon over laksetrappa for å beskytte for hærverk og tjuvfiske. Det gjenstår litt mere arbeid med overbygget som er en stålnetting. Dette vil bli foretatt i neste sesong.

REGULERING AV VANNFØRING

Elva er veldig følsom for endring i vannføring, og er det er derfor lite som skal til for de vesentlig store endringene. Vi føler at dette kan være slitsomt, og liten vannføring kan være kritisk for gytende fisk. Ved for stor vannføring er det fare for at den gytegrusen som vi har lagt ut blir skylt til andre steder i elva. Problemet er at vannkilden er drikkevannet til befolkningen i bl.a. Oppegård Kommune, og de er svært restriktive med vannføringen i forhold til dette. Vi har ganske god dialog med de rette instansene, men ønsker oss et enda bedre samarbeid og innvirkning på beslutninger om å stenge/åpne demningen.

NY FISKETELLER

Vi har vært så heldige at vi i år fra Sparebankstiftelsen fikk bevilget kr 170.000 til en fisketeller. Til sammen har den til nå kostet ca. kr 225.000. Vi har også vært så heldige å motta støtte på kr 30.000 fra Fylkesmannen og resten, kr 25.000 fra OJFF. Dette har gitt oss en mulighet til å registrere hvor mye fisk som er i elva for å gyte. Telleren har også medført at det har blitt et enda større engasjement og tilstedeværelse i elva fra medlemmenes side.

FISKEOPPGANG/FANGSTRAPPORT

Gjennom den nye fisketelleren har vi registrert en oppgang på **56 sjøørret** og **10 laks**. Dette synes vi er lite i forhold til det som har gått opp tidligere år, men det blir mest «synsing» i og med at vi ikke har hatt fisketeller tidligere. Vi har også registrert at **27 ål** har gått ut av elven. Fangstrapport for sesongen viser **12 sjøørret**, **8 laks**, **11 gjedder** og **4 abbor**.

FISKEOPPSYN

Da vi er plaget med en del ulovlig fiske så har vi i år hatt mere vakt i elva enn noen gang. I gyteperioden, dvs i hele oktober har vi hatt en vaktordning blant medlemmene hvor vi har gått vakt langs elva hver dag og hver kveld. Det har tydelig vist resultater da det ikke har vært noen tjuvfiskere å se. Det er mulig at dette også har hatt en preventiv virkning.

MUSTEIN/BYGGEAVFALL OG GYTEGRUS

En del av planene for 2020 vil være å legge ut ny gytegrus som er skylt bort ifm. mye nedbør og sterk strøm. I tidligere tider har deler av elvestrekningen nemlig blitt benyttet til dumping av byggavfall (elven ble i sin tid flyttet for å få plass til vei). Murstein etc. dukker stadig opp til overflaten, og vi har i 2020 planer om å arrangere en eller flere dugnader for å plukke murstein og deretter legge ut ny gytegrus, hvis økonomien tillater det.

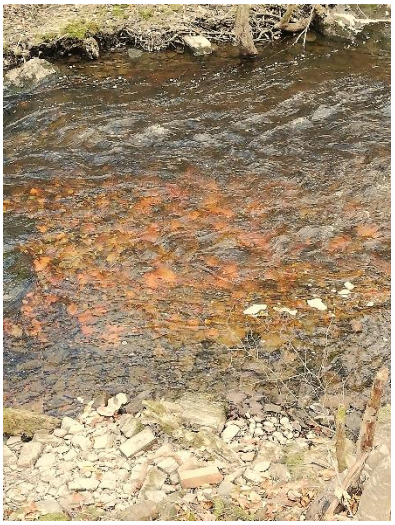

RESTAURERING AV DEMNINGEN VED FISKETELLER

Den gamle demningen ved saga/fisketeller er utett og har i de siste årene vært midlertidig tettet med en presenning. Dette er lite estetisk ift. de aktivitetene som foregår ved dette historiske stedet. Gjersjøelva Natur-og kulturpark har visninger, foredrag og demonstrasjon av Oppgangssaga. I tillegg er laksetrappen og fisketeller der. Vi har nå et samarbeid for å få tettet demningen på en mere estetisk og mindre synlig måte. Vi vil arbeide med denne saken i 2020. Imidlertid er vi avhengig av økonomiske midler og vil forsøke å finne noen muligheter for dette.

SAMARBEID MED NJFF OG FYLKESMANNEN
Samarbeid med NJFF, Fylkesmannen og Oppegård Båthavn har vært meget bra. Ikke minst har vi fått en god del økonomisk støtte til arbeid med elva og de andre aktivitetene foreningen bidrar med. (f.eks. tiltak og arrangementer for barn og ungdom).

EN DEL AV PLANENE FOR 2020
Fjerning av murstein og legge ut ny gytegrus (se eget punkt ovenfor).

Det foregår en del tjuvfiske på enkelte strekninger av elva. Vi har derfor anskaffet et viltkamera som skal plasseres på en av de mest benyttede strekningene. Dette vil bli montert til våren 2020.

Vi vil samarbeide med Fylkesmannen for å få til en bedre skilting ved elveutløpet og langs elva. (se eget punkt ovenfor).

AVSLUTNING
Vi håper at denne rapporten vil være til nytte for Fylkesmannen og NJFF og vi ser fram til et fortsatt godt samarbeid i 2020.
Vi ønsker samtidig alle våre samarbeidspartnere et Godt Nytt År!

Med vennlig hilsen
Finn Stenersen/Fungerende leder for Fiskeutvalget i OJFF